

open; een stralend blauw, als hadden ze nooit die donkere diepten. De ontroering die ze zocht of trachtte neer te strijden, toen ze me ontvlood op dezen nazomerdag, waarop we samen buiten zijn, — die ontroering mag ik niet weten.

Want ik begrijp die niet meer; ik ben immers oud geworden en voel die dingen anders.... En ze heeft gelijk! want ik zie van boven af heel bekende dingen; en zij ziet van onderen tegen het groote mysterie op....

Mijn lieve kind, is je ontroering al echt? Al zelve doorleefd? Roep je het op? Of zoek je het te vermeesteren?

Dan is de tijd wel gekomen, dat ik je vertellen ga van de dingen die voor mij bekend en vertrouwd zijn geworden. Moet ik je waarschuwen en je bewaren voor de vergissing, die ik beging?

Kind: ik zou je willen besparen het leed van mijn jeugd; maar.... al ontmoette je het als ik, het zou je anders schijnen. Wat eens een geweldige golfslag scheen, het is me nu een rimpeling. En jij zult er tegenop zien; en ik kijk, van een heuvel, naar een verren einder....

II

Was ik het zelf wel? Ik was nog zoo jong; zoo jong als zij nu.... ik was te jong. Ik was nog op school!

Dat jaar van mijn leven weet ik nog zoo goed; terwijl verder mijn moeilijke jeugd vergleden is in een eenvormige vaalheid. Het was zoo een vroolijk jaar.

We werkten hard. Al ging het leven zijn daagschen zwaren gang en eischte het van ons jonge menschen dag na dag en uur na uur. Ik weet nog, dat de winter was koud en lang; dat we holden om warm te worden, als we, in donker, 's morgens schoolgingen — de korte oogenblikken dat het lichaam zijn rechten eischte op de durende spanning van den geest. Soms voelden we ons wel geknot in onzen groei — we hadden geen enkel stil en rustig uur om gâ te slaan de eerste golvingen van wat wij zoo zuiver en echt, zoo jong en nieuw in ons wisten: het gevoelsleven was teruggedrongen in die duistere diepten, waarin we nog niet hadden leeren afdalen. Maar deerde het ons werkelijk in dien langen winter? Nauw voelden we die armoe, waar onze arbeid zooveel rijkdom bracht aan onzen geest.

Toen, ineens, was het er toch; de beroering dier stille diepten brak los uit de benauwenis en golfde over mijn heele wezen uit. En zoo stond ik op een middag, de lippen trillend, de wangen weggetrokken in een voelbaar bleek, — en ik wist niet wat het was! Niet, als anders, kon ik rustig gaan naar huis, en mijn aandacht verstillen in het werk. Ik vluchtte weg; naar buiten!

Het was een middag in de eerste lente, die, in stad, nog winter scheen.